

VERSLAG van de vergadering van de statencommissie Water en Milieu van 8 juni 2006

Aanwezig:

J. Konijnenbelt (CDA, voorzitter), J. Binnekamp (gedeputeerde), J.W. Benschop (SGP), ir. D.J. van den Burg (VVD), J.L.M.M. Damen (VVD), mw.mr. K.J. Fokker (PvdA), drs. J.H. Gaaikema (D66), E. Jongsma (CDA), ir. J.E.F. Landman (ChristenUnie), mw.drs.ing. L.L. Oostlander (CDA), mr. J.G.M. Reerink (PvdA), drs. R. Vis (GroenLinks), mw.drs. J. Vonk-Vedder (CDA), L. de Vries (SP)

Van Ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R.J. Poort (adjunctgriffier), mw. W. Voorneman-Rikkers (verslag)

Afwezig:

mw.drs. M.C. Das (GroenLinks), mw. S.D. Oosterhuis (VVD), drs. J.H.A. van Oostrum (VVD), J.R. Ploeger (D66), mr. A.G. Van Malenstein (PvdA), mw.ir. A.A. Swets (CDA)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

- De voorzitter memoreert dat dit de laatste vergadering is van mw. Vonk, die wethouder in de gemeente Abcoude is geworden. Het officiële afscheid vindt plaats op 12 juni a.s.
- Bericht van verhindering is ontvangen van de dames Das, Oosterhuis, Swets en de heren Van Malenstein en Ploeger.
- Op de agenda mist de rondvraag; deze wordt toegevoegd na agendapunt 5.
- De agenda is aangepast. Op verzoek van de PvdA en de VVD, gesteund door het merendeel van de overige fracties, is het onderwerp De Vecht vervallen. Na overleg is overeengekomen dat dit onderwerp in een wat andere vorm zal worden geagendeerd voor de vergadering in september.
- Van de heer Michiel Ruis is een brief ontvangen inzake de realisatie van een tijdelijke windmolen.
De heer Jongsma informeert of bekend is, wat het probleem is in Harmelen.
De voorzitter licht toe dat de brief aan PS is gestuurd en de inhoud als zodanig nog niet bekend is bij de gedeputeerde en de dienst.
De heer Reerink stelt voor dat de commissie, alvorens op de brief te reageren, door GS wordt geïnformeerd over hoe dit plan zich verhoudt met de plannen ter plekke en wordt geadviseerd ter zake de afdoening.
De heer Landman deelt mede, dat de ChristenUnie in principe positief staat tegenover het initiatief van de heer Ruis.
De voorzitter constateert, dat het voorstel van de PvdA wordt ondersteund. De brief zal worden doorgezonden aan GS.

3. Conceptverslag 8 mei 2006 + geactualiseerde lijst van toezeggingen

Het verslag wordt conform vastgesteld.

TER BESPREKING

Portefeuille J. Binnekamp

4. Muskusrattenbestrijding

De voorzitter heet de heren Krijger en Buurman van het OLM welkom.

De heren Krijger en Buurman geven een toelichting over de resultaten tot nu toe en hoe het OLM denkt de ter beschikking gestelde gelden aan te wenden om tot een nog effectievere organisatie te komen.

De voorzitter stelt de leden van de commissie in de gelegenheid vragen te stellen.

De heer Damen vestigt de aandacht op het beleid in de provincie Utrecht met betrekking tot natuurontwikkeling. Spreker informeert of de muskusratten zich in die gebieden vermeerderen en wat hieraan wordt gedaan.

De heer Buurman licht toe dat op grond van voornoemd beleid op een aantal plekken in de provincie natuurgebieden (plas-drasgebieden) worden ontwikkeld, waarin de muskusratten goed kunnen gedijen omdat het in dergelijke gebieden moeilijk is de muskusrat bij de bouw te vangen. Dat kost meer tijd. Wat ook speelt is het maaibeeld. Tegenwoordig worden secundaire watergangen vaak niet gemaaid, waardoor de sloten veel meer begroeid zijn en moeilijker te bewerken door de bestrijders.

Het is de heer Reerink opgevallen, dat in de legakkers bij Breukelen geen enkel ‘muskusratten vlaggetje’ staat. Hij verzoekt om een toelichting.

De heer Buurman antwoordt dat, dit aan de tijd van het jaar ligt. Getracht wordt efficiënt te werken. Dat betekent, dat volgens een bepaalde systematiek wordt gevangen om een slag te kunnen slaan. Op bepaalde tijden worden hele velden en bloc in de klemmen gezet.

Desgevraagd door de heer Reerink licht spreker toe, dat de ervaring leert dat de muskusrat liever niet op groot water zit. Die gebieden worden echter ook bespeurd. Indien geen klemmen kunnen worden gezet, worden met name in de trektijd lokaaskisten gebruikt.

De heer Reerink informeert waarom de beheersituatie in Gelderland beter is dan in Utrecht. Vervolgens vestigt spreker de aandacht op bijlage 2 van het bij de agenda gevoegde stuk en verzoekt om een nadere toelichting ten aanzien van de tijdbesteding en de vangsten/uur in 2005 en 2006 in met name rayon 5. Tot slot memoreert spreker dat de PvdA eerder heeft aangegeven vooralsnog geen voorstander te zijn van een fusie met Zuid Holland. Een goede samenwerking acht de PvdA in deze echter wel van wezenlijk belang. Geïnformeerd wordt hoe de samenwerking verloopt.

De heer De Vries merkt op, dat de Nederlandse manier van muskusratvangen de aandacht heeft getrokken van de Europese Commissie. Niet uitgesloten moet worden geacht, dat het gebruik van de vangkooien zal worden verboden. Spreker informeert hoe het OLM hiertegenover staat, aan welk alternatief wordt gedacht en hoe het kostenplaatje er dan uitziet.

De heer Benschop informeert naar de effectiviteit van de vangsten in de natuurgebieden.

De heer Landman informeert of er geen andere methoden zijn om de waterkeringen te beschermen dan door de muskusratten weg te vangen en te doden. In de tweede plaats vestigt spreker de aandacht op het rapport van Alterra en informeert welk perspectief de daarin genoemde alternatieven kunnen bieden ten opzichte van de huidige methode van vangen en doden.

Mevrouw Oostlander merkt op, dat aangegeven wordt dat de flexibele inzet van de bestrijders vernieuwend is. Zij ziet de alternatieven als een soort innovatie in de bestrijding en informeert of er nog andere nieuwe zaken zijn, die de effectiviteit kunnen verhogen.

De heer Buurman licht met betrekking tot de samenwerking met Zuid Holland toe, dat de Krimpenerwaard een enorm probleemgebied betreft. Zuid Holland heeft enorm geïnvesteerd in piekbestrijding. Het afgelopen jaar is de vangst daardoor gehalveerd ten opzichte van 2004. Het probleem is dat vanuit Zuid Holland honderden slootjes bij Utrecht naar binnen lopen en er geen goede natuurlijke afscheiding is. Vanuit Utrecht is ervoor gekozen te trachten de schade in die hoek zo min mogelijk te laten oplopen. De gebieden zijn door de bestrijders losgelaten; er wordt daar en bloc actie 3 x per week gelopen. Een probleem vormt, dat daar er veel ratten zitten en het OLM mensen tekort komt. Getracht wordt de grenzen naar het OLM toe zoveel mogelijk te bewerken, zodat niet eenzelfde situatie ontstaat vanuit rayon 3 naar rayon 2. Wat nu feitelijk wordt gedaan aan het voorkomen van uitwisseling van ratten is, dat in de voor- en najaarstrek de sloten worden vol gezet met kooien en waar de watergangen te breed zijn met klemmen. Zuid Holland is volledig op de hoogte van de tactiek van Utrecht en heeft daarvoor begrip, maar betreurt het dat in dat gebied op dit moment geen constructievere manier kan worden toegepast.

De heer Krijger licht met betrekking tot de ontwikkelingen toe, dat de nut en noodzaak discussie in 2004 is gestart. In een landelijk georganiseerd symposium hebben verschillende maatschappelijke groeperingen en organisaties hun visie naar voren kunnen brengen. De landelijke Coördinatiecommissie, die min of meer de supervisie heeft over de bestrijding in heel Nederland, heeft goede nota genomen van alle opmerkingen en kritiekpunten. Er is € 300.000 uitgetrokken voor fundamenteel onderzoek. Een en ander moet leiden tot 7 onderzoeksrapporten, die alle vragen moeten beantwoorden. De landelijke ontwikkelingen zullen moeten worden afgewacht. Spreker sluit niet uit, dat uit die onderzoeken alternatieven voortvloeien. Nederland wordt nu vlakdekkend bestreden; mogelijk is het beter alleen in de risicogebieden te bestrijden. In de tussentijd bekijkt het OLM op microniveau of op korte termijn verbeteringen kunnen worden doorgevoerd.

De heer Buurman licht toe dat het Gelders gebied met name hooggelegen en zandgebied betreft. Alle afwatering loopt naar beneden. Het komt zelden voor dat de rat tegen de stroom in of migreert. Een dergelijk gebied is met veel minder tijd schoon te houden. Er is op een gegeven moment voor gekozen de meest makkelijke gebieden eerst schoon te maken en te houden en de tijd die daarna over is te benutten om het kernprobleem aan te pakken.

Het is voor het OLM van belang, dat in de trektijd met kooien wordt gewerkt. Voor wat betreft het vangen met kooien heeft het OLM zich geheel geconformeerd aan de adviezen die zij heeft gekregen van maatschappelijke organisaties zoals de dierenbescherming om op een zo humaan mogelijke wijze te vangen. De discussie over de vraag of de verdrinkingskooi een humane dood is, heeft een half jaar geleden in de Europese Commissie gespeeld. Een afvaardiging van de Europese Commissie heeft één van de rayons bezocht en de werking van de kooien bekeken. Geconcludeerd is dat vooralsnog met de kooien mag worden gewerkt. Als het gaat om een zwaar besmet gebied, zijn de kooien feitelijk onmisbaar. Is het gebied onder controle, dan kan in de visie van spreker volledig zonder kooien worden gewerkt.

Het vangen in de natuurgebieden is moeilijker en kost derhalve meer tijd. Indien de ratten niet op de bouw kunnen worden gevangen, worden in de trektijd alternatieven (kooien, lokaaskisten) gehanteerd. Er gaat echter niks boven de klem.

Het actielopen is een sleutel gebleken. Actielopen houdt in, dat met hele grote groepen bestrijders gebieden worden aangepakt. Dat levert grote voordelen op. Steeds meer wordt getracht zoveel mogelijk als een bedrijf te denken in de zin van hoe kan zoveel mogelijk winst in vangsten worden behaald.

De voorzitter bedankt de heren Krijger en Buurman voor hun deskundige toelichting en stelt vervolgens het bij de agenda gevoegde behandelingsvoorstel aan de orde.

De heer Damen deelt mede, dat de toelichting de noodzaak van het toekennen van de extra middelen voor de structurele formatie en de extra piekbestrijding bevestigt. De VVD pleit ervoor dat GS in het kader van de aanleg en inrichting van natuurgebieden rekening houden met zaken als muskusrattenbestrijding. De VVD kan zich in deze bijvoorbeeld kunnen voorstellen dat naast de MER ook een NER (Natuur Effect Rapportage) wordt geïntroduceerd. Samenvattend deelt spreker mede, dat de VVD instemt met het onderhavige voorstel.

De heer Reerink informeert naar de planning van de landelijke onderzoeken. Met betrekking tot blz. 4, wat denkt het OLM te bereiken, merkt spreker op het gevoel te hebben dat sprake is van een repeterend verhaal; dit baart de PvdA zorgen. Op grond van de toelichting concludeert spreker, dat Utrecht geen goede 'buurman' is voor Zuid Holland. De PvdA spreekt waardering uit voor de beverratbestrijding. Samenvattend merkt spreker op dat de PvdA zorgen blijft houden, maar met belangstelling uitkijkt naar de uitkomsten van de landelijke onderzoeken.

De heer De Vries merkt op, dat de problematiek van de muskusratten de SP verbaast in een land als Nederland dat bekend staat om zijn innovatieve natuur en houding van de bevolking. Uit het rapport van Alterra is duidelijk geworden, dat de muskusrat ooit is geïntroduceerd als pelsdier. Wellicht kunnen daarvan mooie kledingstukken worden gemaakt. De SP is een buitengewoon diervriendelijke partij. Politiek gezien kan spreker niet uit de voeten met dierenleed. In België heet de muskusrat waterkonijn en schijnt buitengewoon lekker te zijn. De SP begrijpt niet waarom deze dieren niet op een of andere manier te gelde worden gemaakt. Daarmee zou het wellicht ook een inkomstenbron kunnen zijn voor het OLM, dat zo in de problemen zit.

Ter zake het onderhavige stuk acht de SP het buitengewoon vreemd dat moet worden afgegaan op de cijfers van het OLM, die van de vangst van de muskusraten bestaat en derhalve gebaat is bij een grote populatie aan muskusratten.

De heer Damen merkt op grote moeite hebben met de laatste suggestieve opmerking van de SP. De VVD hecht eraan hiervan afstand te nemen.

Mw. Oostlander deelt mede, dat het CDA zich hierbij aansluit. Hetzelfde geldt voor de PvdA, aldus de heer Reerink. Hij verzoekt de SP de opmerking terug te nemen dan wel waar te maken. Hij is van mening dat iemand nooit van kwaadwilligheid mag worden beticht, tenzij daarvoor duidelijke bewijzen zijn.

De heer De Vries zet uiteen nooit te zullen uitspreken dat het OLM muskusratten kweekt. Er kan echter niet worden ontkend, dat het bestaansrecht van het OLM is gerechtvaardigd door de aanwezigheid van muskusratten.

De heer Damen handhaaft zijn standpunt dat de SP insinuerende opmerkingen maakt, waarvan de VVD zich met klem wenst te distantieren.

De heer De Vries vervolgt dat de muskusrattenbestrijding volgens het rapport Alterra in 2001 € 20 miljoen kostte; in 2004 waren deze kosten gestegen tot € 31 miljoen. De vraag is of geen alternatieve methoden zijn om de € 31 miljoen in te zetten.

De SP is geen voorstander van de extra piekbestrijding. Nog meer piekbestrijding brengt nog meer dierenleed en ongewenste bijvangsten met zich mee. Het laatste gaat ten koste van de biodiversiteit, hetgeen de SP betreurt.

Een alternatief voor de muskusrattenbestrijding zou kunnen worden gevonden in schadewerende maatregelen. Als de dijk wat verder is gelegen van de watergang, wordt de dijk niet aangetast.

De voorzitter resumeert, dat de SP tegen elke vorm van het vangen van muskusratten is en een pleidooi houdt voor het gebruik van alternatieven.

De heer De Vries bevestigt dit en verneemt graag van de andere fracties hoe zij hier tegenover staan met name GroenLinks, die een conferentie heeft gewijd aan dierenleed.

De heer Gaaikema deelt mede dat D66 de stukken heeft gelezen en kennis heeft genomen van de toelichting. D66 staat op het standpunt dat als er iets wordt gedaan, het goed moet worden gedaan. D66 begrijpt de noodzaak van de vangst van muskusratten en het intensiveren van de piekbestrijding. D66 steunt het voorstel. Hetzelfde geldt voor de structurele maatregel.

De heer Benschop deelt mede dat hij dagelijks persoonlijk de schadelijke gevolgen van de muskusrat ervaart. Niet alleen de dijken en de waterkeringen maar ook het boerenland wordt aangetast. De toelichting heeft nog meer duidelijk gemaakt, dat bestrijding en piekbestrijding hard nodig is. De SGP stemt in met het voorstel. Verzocht wordt de commissie na verloop van tijd te informeren over de resultaten.

De heer Vis ondersteunt het verzoek van de SP in deze commissie een keer te discussiëren over de alternatieven.

De heer Reerink memoreert te hebben aangegeven dat de PvdA het resultaat van de landelijke onderzoeken met belangstelling tegemoet ziet.

De heer Gaaikema deelt mede, dat ook D66 voorstander is van het bespreken van alternatieven.

De heer Vis deelt mede dat GroenLinks – zolang er geen alternatieven zijn – uit pragmatische overwegingen instemt met het onderhavige voorstel. Desgevraagd merkt hij op dat, indien een discussie over alternatieven wordt ondersteunt, GroenLinks zich zal buigen over een voorstel ter zake.

De heer Landman deelt mede dat de ChristenUnie waardering uitspreekt over de bestrijding van de beverratten. Er zijn echter nog teveel muskusratten, die veel schade veroorzaken. De ChristenUnie stemt voor de korte termijn in met het onderhavige voorstel. Voor de lange termijn sluit de ChristenUnie zich aan bij diegenen die pleiten voor extra inzet om alternatieven te onderzoeken op bruikbaarheid. Wat de ChristenUnie betreft ligt daar de toekomst van het onder controle houden van de populatie.

Mw. Oostlander deelt mede, dat het CDA juist het gevoel had voor het eerst een verhaal te lezen met een licht positieve toonzetting en een nieuwe insteek. Het CDA ondersteunt het onderhavige voorstel. Het CDA twijfelt niet aan het nut en de noodzaak. Het verbaast spreekster enigszins dat de SP daaraan wel twijfelt, omdat zij samen met de heer Witteman eind vorig jaar een bezoek heeft gebracht aan rayon 3 en zij zelf de gevolgen hebben kunnen constateren van het niet bestrijden. Desgevraagd door de heer De Vries antwoordt spreekster, dat in dat gebied duidelijk sprake was van zeer veel schade.

Het is goed een discussie te voeren over alternatieven, mits dit op basis van de juiste argumenten gebeurt. Uit het Alterra rapport blijkt dat de landelijke onderzoeken nog heel onzeker zijn en er vrij veel marges in zitten. Op dit moment acht het CDA het moment nog niet rijp te pleiten voor een experiment. Tot slot informeert spreekster naar de stand van zaken met betrekking tot de toekomst van het OLM qua organisatiestructuur.

De heer Binnekamp deelt met betrekking tot de stand van zaken ter zake de gewenste organisatiestructuur van het OLM toe voor de zomer een rapportage te verwachten van het onderzoeksbureau.

In het onderhavige voorstel wordt de commissie verzocht in te stemmen met extra piekbestrijders gedurende de periode 2006 – 2009. Spreker wil in deze echter de volgende nuancering aanbrengen. Hij stelt voor volgend jaar – mede op basis van de nieuwe organisatiestructuur – te evalueren of piekbestrijding wel gedurende die hele periode nodig is. Spreker verwacht namelijk dat uit de nieuwe organisatiestructuur synergievoordeel kan worden behaald.

Spreker is het eens met het CDA, dat het verhaal nieuwe elementen bevat. De vorige keer lag een aantal modellen op tafel variërend van 5 t/m 20 piekbestrijders. Als vernieuwing kan worden aangemerkt dat sprake is van een andere manier van speuren, het toepassen van andere methoden en het op een andere manier inzetten van bestrijders.

De planning met betrekking tot de landelijke onderzoeken is spreker niet bekend. Wel kan spreker mededelen, dat ook in IPO verband de behoefte bestaat te discussiëren over nieuwe vormen van muskusrattenbestrijding. Uiteraard zal spreker de commissie op de hoogte houden van ontwikkelingen in deze. Van belang is dat er gevangen zal moeten blijven worden. De muskusratten veroorzaken niet alleen schade aan de dijken maar ook aan agrarisch land.

Met betrekking tot bijlage 2 constateert spreker dat vanaf 2003 een en ander beter wordt, met een dipje in 2004. Toegelicht is hoe de problemen zijn ontstaan. Juist die probleemgebieden zullen worden aangepakt. Spreker heeft er alle vertrouwen in dat volgend jaar met betere cijfers zal kunnen worden gekomen.

De heer Reerink merkt op niet naar de cijfers te kijken en de ontwikkeling daarin, maar ook naar de cijfers per rayon en het feit dat er eerst 5 extra piekbestrijders moeten komen en nu weer 5 + 1,6 structurele formatieplaats. Dat baart de PvdA zorgen.

De heer Binnekamp geeft aan de zorg niet te delen. Door de inzet van de piekbestrijders is zichtbaar resultaat bereikt. De problemen ontstaan door minder en niet efficiënte inzet van bestrijders. Er is niet altijd efficiënt gewerkt. Voorgestaan wordt nu echt een slag te maken. Daarvoor zijn de 5 extra piekbestrijders en de 1,6 fte structurele formatieplaats nodig. Spreker is ervan overtuigd, dat dit zoden aan de dijk zal zetten.

Spreker onderschrijft de opmerking van de VVD dat er meer aandacht moet zijn voor muskusratbestrijding in relatie tot het ontwikkelen van natuurgebieden. Hij zal er op toezien dat dit wordt meegenomen.

De heer Reerink gaat ervan uit, dat de jaarlijkse rapportage wordt gehandhaafd. De PvdA acht het gewenst een en ander een keer te koppelen aan de resultaten van de landelijke dan wel IPO-discussie. De PvdA kan instemmen met het onderhavige voorstel.

De heer De Vries merkt op, dat de beantwoording van de gedeputeerde de situatie iets anders maakt. Een en ander wordt van jaar tot jaar bekeken. Bovendien is spreker ingenomen met het feit dat de gedeputeerde aangeeft dat ook het IPO serieus kijkt naar alternatieve methoden. Op grond hiervan zegt spreker toe het onderhavige voorstel nogmaals terug te nemen naar zijn fractie.

De voorzitter stelt vast dat de SP zich op dit moment onthoudt van een standpunt. Hij constateert, dat de meerderheid van de commissie instemt met het onderhavige voorstel.

Spreker dankt de heren Krijger en Buurman tot slot voor hun komst en inbreng.

Alle portefeuillehouders

5. Jaarrekening 2005 en afrekenvoorstel 2005

De heer Jongsma merkt op dat het eenvoudig is te spreken over een Jaarrekening met een positief saldo. De Provinciale Rekenkamer heeft voor de eerste keer een brief over de Jaarrekening 2005 van de provincie Utrecht gepubliceerd. Daaruit kwam naar voren dat op een aantal punten de transparantie zou kunnen worden verbeterd. Spreker memoreert het vorenstaande, omdat die constatering in de visie van het CDA van toepassing is op het hoofdstuk Water en Milieu. Ter illustratie wijst hij op de regulering grondwatergebruik (blz. 78). De formatie en de capaciteit is uitgebreid. Hierbij rijst de vraag met hoeveel; hetzelfde geldt voor blz. 81 waar onder punt 4 van de voetnoten staat dat het lage percentage zware metalen wordt veroorzaakt door te hoge gehalten koper op vrijwel alle meetpunten.

Het CDA pleit ervoor de volgende keer nogmaals goed naar dergelijke teksten te kijken, zodat het informatieniveau qua begrijpelijkheid wordt verbeterd.

Geïnformeerd wordt waarom gemeenten bijna allemaal onvoldoende scores ter zake de watercalamiteitenbestrijding (blz. 77) en hoe de regie is geregeld.

Het CDA kan zich vinden in het onderhavige voorstel. Wellicht is het mogelijk de commissie nader te informeren over de wijze waarop de verdeling van de bedragen tot stand komt. Op blz. 182 wordt verwezen naar de budget- en afrekenregels. Het CDA kent deze regels niet en kan derhalve niet vaststellen of het niveau van de bedragen conform de gemaakte afspraken is. Het CDA constateert dat wordt voorgesteld ca. een derde deel van het positieve saldo toe te voegen aan de dienstreserves.

Het CDA constateert dat de doelstelling verdroging (40%; gehaald 19%) achterblijft.

Verzocht wordt om een toelichting.

Tot slot informeert het CDA naar de stand van zaken met betrekking tot de bodemsanering.

De heer Landman merkt op dat de Jaarrekening met een zeer hoog positief saldo wordt afgesloten. Vastgesteld moet worden dat de organisatie zich had voorgenomen meer te doen en meer uit te geven aan de doelen die waren gesteld dan daadwerkelijk is gebeurd, hetgeen op zich geen compliment is. GS stellen voor ca. € 1 miljoen toe te voegen aan de dienst W&M. Spreker memoreert de discussie over Kwatta, waarbij bij de dienst W&M ca. € 6 ton is bezuinigd. De ChristenUnie vraagt zich op grond van vorenstaande af of wel sprake is van een adequaat financieel management.

De heer Vis merkt op dat de Provinciale Rekenkamer o.a. heeft opgemerkt, dat de staten op basis van de inhoud van de Jaarrekening onvoldoende inzicht hebben om een oordeel te kunnen vellen. Deze constatering verheugt GroenLinks. Er zal derhalve nog hard moeten worden gewerkt om dat te verbeteren.

Spreker memoreert ook vorig jaar te hebben opgemerkt moeite te hebben met het feit dat de Jaarrekening na de Voorjaarsnota wordt besproken. In de Jaarrekening leggen GS verantwoording af over het afgelopen jaar en op basis van dat resultaat kunnen de staten met de Voorjaarsnota in de hand gaan sturen naar de Programmabegroting aan het eind van het jaar. GroenLinks pleit er derhalve met klem voor dat de Voorjaarsnota en de Jaarrekening tegelijkertijd worden besproken.

Inhoudelijk valt GroenLinks op, dat de doelstellingen bijna nergens worden gehaald.

GroenLinks pleit ervoor nu echt aan het werk te gaan om te trachten de doelen te halen binnen de afgesproken termijn. Spreker onderschrijft de opmerking van de ChristenUnie dat er een duidelijke relatie is tussen de gestelde doelen, de doelen die niet zijn gehaald en het geld dat wordt overgehouden. Overigens merkt spreker op dat Kwatta een operatie van PS is geweest en niet van GS. Wellicht hebben PS verkeerd bezuinigd.

Op blz. 92/93 staat bij herhaling dat de doelen niet zijn gehaald, dat iets in 2005 zou worden opgesteld en nog niet is opgesteld of dat een rapportage in het eerste kwartaal van 2006 wordt opgesteld, terwijl deze er bijna eind tweede kwartaal 2006 nog niet is. GroenLinks pleit ervoor de tekst in dergelijke gevallen anders te formuleren.

GroenLinks heeft in de krant gelezen dat de scheiding van bedrijfsafval in de provincie Utrecht het laagste is. Er wordt voor gepleit hieraan aandacht te besteden, omdat veel milieuwinst is te behalen bij het scheiden van bedrijfsafval.

De prestaties ten aanzien van de luchtkwaliteit en terugdringen lichthinder worden niet gehaald. De nulmeting zou in 2005 worden opgesteld. Dit is nog niet gebeurd.

Samenvattend merkt spreker op dat nog hard moet worden gewerkt en GroenLinks bereid is mee te denken hoe de doelen wel kunnen worden gehaald in de periode tot de verkiezingen.

De heer Benschop deelt mede, dat de SGP zich aansluit bij de vraag van het CDA over de watercalamiteitenplannen van de gemeenten.

De heer Gaaikema deelt mede dat D66 zich in grote lijnen kan aansluiten bij het betoog van GroenLinks. De Jaarrekening bevat weinig stuurinformatie. Veel cijfers moeten nog worden geleverd. Er wordt gesproken over doelen die past in 2010 of 2015 worden behaald. Dat betekent dat de commissie gedurende deze zittingsperiode geen middelen heeft om GS te kunnen controleren.

Vervolgens plaatst spreker namens D66 de volgende vragen en opmerkingen.

Blz. 79, Europese Kaderrichtlijn Water. Geïnformeerd wordt of het traject ten aanzien van het Stroomgebiedbeheersplan (2009) op koers ligt. Tevens is de vraag of de commissie in deze stuurmiddelen kunnen worden geboden.

Blz. 81, tabel indicatoren. Daarover valt niet veel te zeggen, omdat de meerderheid van de doelstellingen in 2010 en 2015 zijn behaald. Positief in deze is dat de doelstelling van 70% in 2010 het percentage bruggen en sluisen opgenomen in de provinciale scheepvaartwegenverordening met een voldoende ruim en op elkaar afgestemd bedieningsregime al in 2005 is behaald.

Blz. 92/93, tabel indicatoren. In het kader van de productgroep Lucht merkt spreker op dat de inventarisatie luchtkwaliteit 2005 nog moet plaatsvinden. Geïnformeerd wordt wanneer die cijfers wel tegemoet kunnen worden gezien.

Ten aanzien van de productgroep Water worden wel cijfers vermeld. Oppervlaktewater dat voldoet aan de geldende normen zit nu op 15 (P en N samen). In 2010 moet 100% zijn bereikt. D66 heeft niet de indruk dat dit traject op koers ligt. Verzocht wordt om nadere informatie.

Ten aanzien van de productgroep Voorraadbeheer moet terzake de uitstoot van CO₂ in de provincie de inventarisatie 2003 en 2004 nog plaatsvinden; 2005 wordt niet eens meer genoemd. D66 heeft hier grote moeite mee en informeert wanneer de inventarisatie tegemoet kan worden gezien. Hetzelfde geldt voor de cijfers voor 2005 met betrekking tot de scheidingspercentages van huishoudelijk afval en HDO-afval.

Blz. 194, onderhoud vaarwegen. Er staat dat volgens de meerjarenbegroting van het onderhoud aan vaarwegen jaarlijks ca. € 900.000 benodigd is en vanaf 2008 vooralsnog echter € 623.000 beschikbaar is. Geïnformeerd wordt hoe het gat van € 3 ton vanaf 2008 wordt opgevangen.

De heer De Vries deelt mede dat de SP zich aansluit bij de opmerkingen die zijn gemaakt over het niet behalen van de doelen. Spreker plaatst namens de SP de volgende opmerkingen en vragen.

Blz. 86, externe veiligheid. Daar wordt het voorbeeld gegeven van een project in Woudenberg. Er is sprake van een programma en een lijst van risicovolle activiteiten. Geïnformeerd wordt of hieraan een activiteitenprogramma is gekoppeld en of deze beschikbaar is.

Blz. 87, voorraadbeheer m.n. whisperbussen. In de vorige vergadering is meegedeeld dat het project wellicht zal worden heroverwogen. Geïnformeerd wordt naar de stand van zaken.

De 4^e bullit onder voorraadbeheer is wellicht goed nieuws voor de heer Ruis uit Harmelen.

Blz. 88, Nedereindse Plas. De SP acht het hergebruik van puingranulaat een risicovolle activiteit, omdat daarmee gifstof in bouw materiaal terecht kan komen. De SP memoreert in deze het gebruik van gewolmaniseerd hout.

Blz. 88, duurzaam bouwen. Door de fondsen werd de toepassing van de productie van gewolmaniseerd hout gestimuleerd, waarmee de SP grote moeite heeft.

Blz. 89, voorkomen vermijdbare automobiliteit. Het terugdringen van de automobiliteit is een doel. In de visie van de SP is dit een open deur.

Blz. 135, schadeclaim Nedereindse Plas. Een drietal partijen heeft de provincie aansprakelijk gesteld voor geleden schade. In de Voorjaarsnota waren dit nog 2 partijen. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

De heer Van den Burg merkt in algemene zin op dat een aantal fracties teleurstelling uitspreken over de Jaarrekening voor wat betreft de gestelde doelen. Volgens spreker doet zich thans de situatie voor dat naarmate duidelijker en concreter wordt gerapporteerd en de doelen scherper worden gesteld, de mogelijkheid bestaat dat de doelen net niet worden gehaald juist omdat getracht wordt zo scherp en volledig mogelijk te rapporteren. Op het moment dat inzichtelijk wordt gemaakt wat wordt gedaan, bestaat grote kans op afwijking. De heer Vis hecht eraan op te merken met teksten te hebben aangegeven, dat bepaalde afspraken niet zijn nagekomen. Dat is de insteek van GroenLinks.

De heer Van den Burg vervolgt dat de VVD constateert dat voor W&M sprake is van een positief saldo van € 1,2 miljoen. De vraag is of sprake is van dit positieve saldo omdat bepaalde doelen niet zijn gehaald of dat zo efficiënt wordt gewerkt dat ook nog geld overblijft.

De VVD heeft – met D66 – geconstateerd dat een aantal evaluatierapporten er nog niet is. Indien deze door de provincie moeten worden opgesteld wordt geïnformeerd naar de oorzaak. Indien dit niet het geval is, is de vraag welke acties kunnen worden ondernomen om de organisaties de desbetreffende rapporten te laten leveren.

Met betrekking tot de bodemsanering merkt spreker op dat met de desbetreffende passage in de Jaarrekening de indruk wordt gewekt dat de in 2005 geconstateerde achterstand is opgelopen en dat dit de komende jaren goed gaat komen. Spreker memoreert dat sprake was van een overschot aan fte's bij de sector Bodem. Als met dat overschot al bepaalde doelen niet worden gehaald, vraagt de VVD zich af waarop het optimisme is gebaseerd.

Tot slot spreekt de VVD haar waardering uit voor het feit dat de RAAM's allemaal zijn gerealiseerd.

De heer Reerink deelt mede dat de PvdA zich aansluit bij de opmerking van GroenLinks over het tegelijkertijd bespreken van de Voorjaarsnota en de Jaarrekening en de vaagheid van cijfers. Afsproken is smart te gaan werken. Soms lukt dat, maar te vaak niet. Voorts sluit de PvdA zich aan bij de opmerking over de bodemsanering.

Vervolgens plaatst spreker namens de PvdA de volgende vragen en opmerkingen.

Blz. 78, maatregelen watertekort. De PvdA heeft de suggestie gedaan ook het Amsterdam-Rijnkanaal te gebruiken. In de visie van de PvdA is de discussie over mogelijke maatregelen ter zake het watertekort nooit afgerond. Verzocht wordt om een notitie hoe daarmee wordt omgegaan.

Blz. 79, verbetering oppervlaktewaterkwaliteit. Op het moment dat het traject voor de aanpak van diffuse bronnen wordt beëindigd, ontvangt de PvdA graag een overzicht van de activiteiten die daaronder vallen, door wie die worden overgenomen dan wel of ze komen te vervallen.

Blz. 80, vaarwegen. Geïnformeerd wordt of niet ook de Hollandse IJssel aan HDSR is overgedragen.

Blz. 81, indicatoren. Met betrekking tot de indicator percentage van de regionale waterkeringen dat voldoet aan de nog op te stellen veiligheidsnormen en randvoorwaarden wordt gesteld dat de normering wel is vastgesteld, maar de toetsing nog niet heeft plaatsgevonden. Spreker memoreert dat na de dijkverschuiving in Wilnis de rapportage over de veiligheid van de dijken is verschenen. Daarin stond dat een en ander in 2014 in orde zou zijn. De commissie heeft op dat moment aangegeven dat dit sneller zou moeten. De PvdA

verzoekt om nadere informatie ten aanzien van de stand van zaken met betrekking tot de planning.

Blz. 82, baten hogere leges grondwaterwet. Begroot is € 40.000; inkomsten € 270.000.

Verzocht wordt om een nadere toelichting ten aanzien van dit verschil.

Blz. 85, bodem. Het verschil tussen de term urgent en spoedeisend is de PvdA nog steeds niet helder.

Blz. 86, KRW. De PvdA gaat er vanuit dat de quick scan die Utrecht met drie andere provincies heeft uitgevoerd wordt geagendeerd.

Blz. 88, stimuleren meervoudig en intensief ruimtegebruik. Geïnformeerd wordt naar de oorzaak van het nog niet starten van de pilotprojecten.

Blz. 89, klachtenafhandeling. Geïnformeerd wordt hoe – naast de formele klachtenprocedure - met de verdere afhandeling van klachten wordt omgegaan.

Blz. 90, provinciale milieuprijs. Bij de uitreiking kwam men erachter dat de provincie en de stad Utrecht de prijs beiden hadden toegekend aan hetzelfde bedrijf. De PvdA gaat er vanuit dat dit inmiddels beter is geregeld.

Blz. 90, LaMi. Geïnformeerd wordt naar de stand van zaken met betrekking tot de nieuwe bestuursstructuur.

De heer Binnekamp zet uiteen dat de prestatie-indicatoren gezamenlijk zijn vastgesteld.

Daarbij moet in de visie van spreker worden vastgesteld dat de indicatoren voor W&M veel minder globaal zijn dan voor andere diensten. Met betrekking tot de opmerking dat diverse rapportages nog niet zijn verschenen merkt spreker op, dat de effecten moeten worden gezien als maatschappelijke effecten. Ter illustratie wijst hij op blz. 92 en merkt op dat alle projecten in de ruimste zin des woords bijdragen aan de Kyoto doelstelling. De rapportages moeten van het RIVM komen. Het RIVM gaat in de provincie en elders onderzoeken doen om te bezien of het beleid heeft bijgedragen aan de doelstelling. Spreker is in deze derhalve afhankelijk van het RIVM. Om de commissie echter toch een indicatie te geven is het doel waarnaar wordt gestreefd vermeld. Het RIVM heeft overigens inmiddels een rapportage uitgebracht, zodat de commissie binnenkort informatie tegemoet kan zien.

Met betrekking tot blz. 93, productgroep 7, licht spreker toe dat de bestemmingsplannen nog niet zijn getoetst op de in de milieukwaliteitsprofielen vastgelegde kwaliteit- en duurzaamheidsdoelstellingen, waarbij duurzaam en zorgvuldig ruimtegebruik is meegewogen in afwachting van de Leidraad Milieu & Water in Ruimtelijke Plannen voor bestemmingsplannen. De bestemmingsplannen worden echter wel per onderdeel getoetst. Voornoemde Leidraad wordt op dit moment ontwikkeld en zal in september in de commissie aan de orde komen.

Er wordt wel degelijk hard gewerkt, zowel op het gebied van Water als van Milieu. Dit is ook gebleken uit het MAP en WAP die kortgeleden zijn besproken waarin staat wat in 2005 is gerealiseerd en in 2006 zal worden gerealiseerd en waarover de commissie zich lovend heeft uitgesproken.

De opmerkingen die in dit kader zijn gemaakt, is voor spreker aanleiding hier volgend jaar omzichtig mee om te gaan en in 'Jeugdjournaal-taal' aan te geven wat bedoeld is te zeggen. De heer Gaaikema merkt op dat hiermee niet omzichtig hoeft te worden omgegaan. Het is geen afrekenmechanisme. Het is een ieder bekend dat dit traject pas kort geleden met elkaar is ingegaan en dat het ook op die manier moet worden bekeken. Het verheugt spreker te vernemen dat de cijfers in september tegemoet gezien kunnen worden, zodat kan worden vastgesteld of de doelstelling zal worden gehaald. Dergelijke informatie had D66 graag in de Jaarrekening gelezen in plaats van op vele plaatsen dat er nog geen cijfers of rapportages zijn. De heer Binnekamp onderschrijft dat voor een volgende keer moet worden getracht te voorkomen dat de tekst zoveel stof doet opwaaien.

De voorzitter hecht eraan toe te lichten dat niet is gezegd dat er niet hard wordt gewerkt. Gezegd is dat, indien doelen worden gesteld, een ieder zijn best moet doen om die ambitie ook te halen.

De heer Binnekamp vestigt vervolgens de aandacht op de tabel verschillenanalyse op blz. 82. De lagere uitgaven van de GGOR hebben te maken met het feit dat slechts één pilot is gestart. Bij de waterschappen wordt in het kader van de KRW gezocht naar de juiste middelen en menskracht om een pilot te starten. Het streven is erop gericht de andere pilots ook zo snel mogelijk te laten starten. Voorts komt veel geld vrij door transitorische verplichtingen. Dat zijn verplichtingen die zijn aangegaan en waarvan de rekening lager uitvalt. De hogere inkomsten leges grondwaterwet heeft te maken met het feit, dat er meer aanvragen zijn voor onttrekkingen. Alles bij elkaar opgeteld blijft niet veel over, dat niet in acties is weggezet. Omdat het PMP en WHP in 2003 niet kon worden vastgesteld heeft spreker een voorschot ad € 750.000 gevraagd. Achteraf is gebleken, dat dit niet nodig is geweest.

Ten aanzien van de watercalamiteitenbestrijding licht spreker toe dat gemeenten een waterrampenplan moeten opstellen met name voor wat betreft de evacuatie. Hedenmiddag hebben de cvdK en spreker een symposium gehouden voor alle burgemeesters om te stimuleren dat het waterrampenplan wordt opgesteld. De provincie kan dit eventueel ook afdwingen. Evacuatie behoort tot de taak van de cvdK, maar spreker verwacht dat de crisisbeheersingsplannen met evacuatiemodellen aan het eind van dit jaar klaar zijn. Deze zullen vervolgens door de provincie worden getoetst.

De heer Jongsma informeert of er ook een provinciaal watercalamiteitenbestrijdingsplan is. De heer Binnekamp zet uiteen dat in geval van een ramp de cvdK samen met de desbetreffende burgemeester het crisisteam leidt. Daarbij zitten ook de gedeputeerde Water en de dijkgraven. Het is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de burgemeester om ervoor te zorgen dat burgers geëvacueerd worden. De provincie stelt derhalve geen crisisbeheersingsplan op, maar coördineert dit slechts.

Voor de verdeling van de bedragen gelden vaste rekenregels. Het overschot is procentueel verdeeld naar de dienstreserves. Een dienstreserve is nodig om projecten te kunnen oppakken, die niet uit de financiële middelen kunnen worden gefinancierd. Voorts vloeit een gedeelte van het overschot krachtens een vaste rekenregel terug naar de Algemene Middelen. De rekenregels zijn door PS vastgesteld.

De doelstelling verdroging is een lange termijn doelstelling. Spreker is voorzitter van de landelijke Taskforce verdroging. De prestatie indicator zal worden losgelaten. De Taskforce gaat een toplijst opstellen van 100 gebieden die moeten worden aangepakt. Spreker sluit niet uit dat hoger dan 40% wordt uitgekomen.

Mevrouw Fokker informeert of dit betekent dat alleen het laaghangend fruit wordt geplukt. Zij memoreert dat al ca. 2 jaar geleden is besproken dat aan de moeilijke percelen vooralsnog geen aandacht zou worden besteed. Zij begrijpt dat de moeilijke percelen thans ook officieel beleid worden.

De heer Binnekamp bevestigt het vorenstaande. Laaghangend fruit was intern gericht. Een en ander zal nu breder worden aangepakt, waardoor de corridors rondom de natuurgebieden ook worden meegenomen. Het advies is gereed en zal door spreker ter informatie aan de commissie worden toegezonden.

PS hebben veel gedaan ten aanzien van Bodemsanering. Ten behoeve van het inhalen van achterstand is geld gevoteerd. Daarnaast is geld beschikbaar gesteld in het kader van de financiële tekorten, die op zich met de boekhouding hadden te maken en niet met de bodemsanering als zodanig. Vanaf 2007 wordt dat structureel ingevuld met bezuinigingen. De achterstand is nagenoeg ingehaald. Het overzicht wordt conform de toezeggingenlijst eind juni verstrekt. De extra inzet loopt af. Blijkt toch nog enige extra inzet nodig te zijn, zal dat worden opgelost binnen de dienstreserve.

De discussie over het tegelijk bespreken van de Voorjaarsnota en Jaarrekening hoort thuis in de commissie BEM. Technisch inhoudelijk onderschrijft spreker deze wens.

De voorzitter zegt toe dit punt te zullen meenemen naar het Presidium.

De heer Binnekamp merkt op dat het artikel van het CBS over de scheiding van het bedrijfsafval hem heeft verbaasd. De veronderstelling is, dat het bedrijfsafval in de provincie Utrecht juist goed wordt gescheiden met name bij Smink. Hiernaar wordt thans een onderzoek gedaan. Spreker komt hierop nader terug.

Het Programma Luchtkwaliteit komt in de volgende vergadering aan de orde. Desgevraagd door de heer Vis bevestigt spreker, dat de luchtkwaliteittoets wordt gehanteerd.

Ter zake de planning KRW memoreert spreker dat het Stroomgebiedbeheersplan in 2009 gereed moet zijn. Dat betekent dat de staatssecretaris voor de vier Rijn-Deltagebieden in Nederland één visie moet hebben richting Europa. Daaraan wordt thans in diverse regio's hard gewerkt. De waterschappen doen quick scans. Daarvan ontvangt de commissie geen rapportage. Wel wil spreker op een nog nader te bepalen moment met de commissie spreken over de KRW. Dat is afgesproken. In het najaar heeft spreker de commissie een totaaloverzicht verstrekt van de momenten waarop met de commissie zal worden gesproken over de KRW. Tot 2009 wordt door de staatssecretaris ieder jaar een Decemhernota geproduceerd. De regio's stellen een voornota op ter ondersteuning van de staatssecretaris. Wellicht is het nuttig de Decemhernota in de commissie te bespreken, zodat hierin meer inzicht wordt verkregen. Overigens zij opgemerkt dat het een Rijkstaak betreft. De regio's adviseren.

Met betrekking tot het watertekort licht spreker toe, dat de zoetwatervoorziening richting het Amsterdam-Rijnkanaal geen enkele probleem meer is. Uit rapporten blijkt dat de zoetwatervoorziening destijds prima is verlopen. Indien dat weer aan de orde is, is een en ander goed in het programma ondergebracht.

Met elkaar is besloten dat de aanpak van diffuse bronnen geen expliciete taak meer is van GS maar thuishoort bij de waterschappen. De provincie zit nog wel in de Stuurgroep.

De Hollandse IJssel is eigendom van Rijkswaterstaat.

In het kader van de toetsing van de regionale waterkeringen dat voldoet aan de nog op te stellen veiligheidsnormen en randvoorwaarden memoreert spreker dat in de commissie uitvoerig is gesproken over de normering. Toegezegd is dat de normering nog ter finale besluitvorming aan de commissie zal worden voorgelegd. Op dit moment wordt de Leidraad ontwikkeld.

De heer Reerink twijfelt er niet aan dat hieraan hard wordt gewerkt. Met een andere formulering kunnen dergelijke vragen en opmerkingen z.i. worden voorkomen.

De heer Binnekamp memoreert dat bij de behandeling van de normering is aangegeven dat met de waterschappen in onderhandeling zou worden gegaan om de onveilige stukken dijk naar voren te trekken. Daarnaast is bekend dat op basis van de vaststelling van de normering een Leidraad zou worden ontwikkeld om de normen te toetsen.

De heer Reerink kan zich voorstellen dat niet een norm wordt gesteld van 100% in 2015, maar een andere indicator zodat op kortere termijn de veiligheid kan worden gerealiseerd.

De heer Binnekamp zet uiteen, dat dat het uitgangspunt is. De volgende keer zal hij trachten de teksten wat duidelijker te formuleren.

Het onderscheid tussen de termen spoedeisend en urgent is ook spreker niet duidelijk. Het is in de Wet veranderd.

In het Burgerjaarverslag komt een toelichting over de klachtenprocedure.

Spreker betreurt het gebeuren met betrekking tot de Milieuprijs. Hij hecht er in algemene zin aan een keer met de commissie van gedachten te wisselen over het effect en het rendement van de Milieuprijs. Spreker komt hierop nader terug.

Over de LaMi-structuur is gesproken. De heer Damen en spreker hadden zitting in het Stichtingsbestuur, hetgeen door beiden niet wenselijk werd geacht. De structuur is nu helder. Het Stichtingsbestuur zal worden gevormd door twee onafhankelijke leden aan te wijzen door GS en twee onafhankelijke leden aan te wijzen door LTO. Op deze wijze krijgt spreker de ruimte vanuit zijn verantwoordelijkheid als gedeputeerde te functioneren. Over de meest gewenste organisatiestructuur wordt momenteel gesproken. De commissie zal, zodra een en ander bekend is, op de hoogte worden gesteld.

Mw. Fokker memoreert de toezegging met betrekking tot een presentatie over de werkzaamheden van LaMi. Dat is steeds uitgesteld, waardoor de PvdA het zicht op de werkzaamheden van LaMi enigszins kwijt is.

De heer Damen, voorzitter LaMi, zet uiteen dat 11 juni a.s. een besluit wordt genomen over de invulling van de nieuwe bestuursleden. Er is inmiddels een overzicht van de activiteiten, waarin per project wordt aangegeven wat is gedaan in 2005 en wat het voornemen is voor 2006. Spreker kan zich voorstellen dat dit overzicht via de griffie ter kennisneming naar de commissie wordt toegezonden en op het moment een nieuw bestuur is aangetreden en de organisatiestructuur bekend is een presentatie wordt georganiseerd.

Aldus wordt besloten.

De heer Binnekamp vervolgt dat ten aanzien van de externe veiligheid door VROM een programma is ontwikkeld. Dat gebeurt in nauwe samenwerking met gemeenten. Er is een routing ontwikkeld. Er is in beeld gebracht waar de risicovolle bedrijven zitten. Bij de desbetreffende ambtenaar kan de stand van zaken worden opgevraagd.

Op zeer korte termijn zal de commissie worden geïnformeerd over het project whisperbussen. Spreker is voorstander van het hergebruik van puingranulaat. Spreker heeft conform toezegging het gebruik van gewolmaniseerd hout onder de aandacht gebracht van de staatssecretaris en dit teruggekoppeld.

In de visie van spreker is ter zake de Nedereindse Plas altijd sprake geweest van drie shadeclaims, die overigens niet te gelde worden gemaakt.

Mw. Fokker memoreert dat er zoveel extra vergunningen grondwateronttrekkingen worden verleend. In de laatste statenvergadering heeft de gedeputeerde toegezegd na te zullen gaan of dit een gevolg is van meer of anders onttrekken van grondwater.

De heer Binnekamp deelt mede hierop terug te komen in het kader van het Grondwaterplan; hetzelfde geldt voor winningen uit het oppervlaktewater zelf. Spreker heeft voorts toegezegd de staten een lijst van hetgeen in het verleden in dat kader is gebeurd toe te zenden.

De heer De Loor memoreert dat uit de discussie in de staten bleek dat de eerste zorg van de PvdA is hoe de verhouding is tussen grondwaterwinning ten behoeve van drinkwaterwinning en oppervlaktewaterwinning ten behoeve van drinkwaterwinning. De vraag was of het wellicht aanbeveling verdient de voorkeur te geven aan de oppervlaktewaterwinning als het lastig is vanwege bijvoorbeeld verdrogingsaspecten om teveel te laten winnen uit grondwater. Voor het voeren van die discussie is een notitie toegezegd. Daarnaast worden leges geïnd bij het verlenen van een vergunning voor iemand die bijvoorbeeld voor een werk water moet wegpompen (bronbemaling). Dergelijke zaken hebben heel weinig invloed op het soort belang dat de PvdA wil bedienen met de discussie over het grondwaterwinning ten behoeve van drinkwater omdat het zich in totaal verschillende lagen afspeelt. Afgesproken is voor wat betreft de legesinkomsten realistischer te ramen omdat gebleken is dat structureel veel meer aanvragen binnenkomen voor dit soort werken.

Tot slot deelt de heer Binnekamp mede dat de opmerking van de VVD over de RAAM's hem verheugt. De RAAM's zijn overal gestart en het blijkt een groot succes te zijn.

De heer Jongsma memoreert zijn opmerking over de transparantie en heldere tekst. Het CDA gaat er vanuit dat dit wordt meegenomen bij de volgende Jaarrekening.

De heer Binnekamp zegt dit toe.

De heer Vis merkt op de Jaarrekening 2005 te beschouwen als een stand van zaken op dat moment. Het draait om de beleidsindicatoren. Indien de staten niet meer in staat zijn doelen te stellen en vervolgens te beoordelen wat GS hebben gedaan op basis van de indicatoren kunnen de staten stoppen met hun werk. GroenLinks is van mening dat sprake is van een goede aanpak, dat een goed inzicht kan bieden in de situatie. Spreker betreurt in die zin de opmerking van de gedeputeerde dat de indicatoren voortaan niet meer zouden moeten worden gegeven. Het is echter de taak van GS met de indicatoren aan de slag te gaan, PS daarover in te lichten en de discussie daarover te voeren.

De heer Gaaikema sluit zich aan bij het betoog van GroenLinks.

D66 is heeft niks tegen lange termijndoelstellingen. Er moet echter jaarlijks in de gaten kunnen worden gehouden of het traject op koers ligt.

Voor de cijfers en rapportages die nu niet kunnen worden gepresenteerd steunt D66 het voorstel van de PvdA voortaan aan te geven wanneer de cijfers i.c. rapportages er wel zijn.

Mw. Fokker hecht eraan erop te wijzen dat die informatie bij de evaluatie van het PMP wel is verstrekt. Indien het PMP naast de Jaarrekening wordt gelegd, kan wel een volledig beeld worden verkregen.

De heer Gaaikema memoreert zijn vraag over de vaarwegen.

Mw. Fokker deelt mede dat zij vanuit de griffie een mail heeft ontvangen waarin werd aangeboden een aantal vragen over de vaarwegen te beantwoorden. Spreekster verwacht derhalve in deze binnenkort iets te ontvangen.

De heer Binnekamp licht toe dat een notitie vaarwegbeheer is verschenen met een overzicht wie voor wat verantwoordelijk is. Spreker zegt de commissie een afschrift van deze notitie toe.

De heer De Vries zet uiteen dat de toelichting van de gedeputeerde een en ander voor hem heeft verduidelijk, hetgeen hij niet uit de Jaarrekening heeft kunnen lezen.

De heer Reerink is van mening dat de Jaarrekening moet worden gebruikt om te bekijken of de indicatoren al dan niet moeten worden bijgesteld.

De heer Binnekamp zegt tot slot nogmaals toe dat getracht zal worden de informatie de volgende keer wat meer in 'jeugdjournaal-taal' te formuleren.

De voorzitter constateert dat de Jaarrekening hiermee afdoende is behandeld.

5a. Rondvraag

De heer Vis had een mededeling verwacht over de helihavens. Geïnformeerd wordt of GS bezwaar hebben aangetekend tegen het besluit van Verkeer en Waterstaat.

De heer Binnekamp bevestigt dat GS hebben besloten het beroep door te zetten. Daarnaast het bezwaar dat de provincie heeft tegen het afgeven van een definitieve vergunning onder de aandacht gebracht van de staatssecretaris. Zij beraadt zich hierover.

De heer Vis heeft afgelopen zaterdag de dag van de bouw bijgewoond en heeft in dat kader een groot kantorengedebouw van Akzo Nobel bij het Centraal Station in Amersfoort bezocht. Daar werd het systeem van koude-warmte-opslag toegepast. Spreker memoreert dat een keer

op dit onderwerp zou worden teruggekomen met name ook op de vergunningverlening van open i.c. gesloten systemen in Amersfoort. Geïnformeerd wordt naar de stand van zaken. De heer Binnekamp antwoordt, dat een gesloten systeem vergunningplichtig is. Er zijn twee bedrijven die daarover een andere mening hebben en weigeren daarvoor een vergunning aan te vragen. Daarover heeft de provincie advies gevraagd aan de Landsadvocaat. De conclusie is dat men vergunningplichtig is. Spreker zal nagaan of dat reeds zijn beslag heeft gekregen in een definitieve vergunning. Er is in ieder geval sprake van een actieve Gedoogbeschikking. Spreker komt hierop nader terug mede conform de toezegging in december 2003 om de het koude-warmte-opslagbeleid te evalueren.

De heer Vis memoreert, dat de directeur van Hydron in zijn presentatie heeft medegedeeld 100% grondwater te hebben voor de waterleiding. Het is spreker bekend dat Amersfoort het water uit Flevoland krijgt. Geïnformeerd wordt of dit grondwater of oppervlaktewater betreft. De heer Binnekamp antwoordt dat het om grondwater gaat.

TER KENNISNEMING

6. Vaststelling Notitie ‘Uitgangspunten invulling provinciale regierol in professionaliseringstraject milieuhandhaving’

7. Eindrapportage Monitoringsonderzoek duurzaam consumeren in de provincie Utrecht

Mw. Fokker merkt op dat één van de aanbevelingen is dat ook aan voorlichting ter zake duurzaam vermogensbeheer wordt gedaan. De PvdA wil hieraan graag toegevoegd zien, dat het ook aan de gemeenten wordt aangeraden.

De heer Binnekamp merkt op, dat gemeenten hiervan op de hoogte zijn.

De heer Reerink memoreert dat daarover een conferentie is georganiseerd. Een aantal gemeenten is daarbij niet aanwezig geweest. Voorts heeft spreker in de praktijk gemerkt, dat een aantal gemeenten hier niets vanaf weet.

De heer Binnekamp zet uiteen, dat het rapport aan elke gemeente is toegestuurd voorzien van een uitgebreide toelichting.

8. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

9. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering onder dankzegging voor ieders komst en inbreng.